ZAPOMENUTÉ POVĚSTI PRAŽSKÉ

PRO DĚTI

MICHAL VANĚČEK

Ilustroval
JIŘÍ BERNARD

bambook

ZAPOMENUTÉ POVĚSTI PRAŽSKÉ PRO DĚTI

MICHAL VANĚČEK

Ilustroval
JIŘÍ BERNARD

bambook

Michal Vaněček
ZAPOMENUTÉ POVĚSTI PRAŽSKÉ PRO DĚTI
Ilustrace Jiří Bernard

Vydala Grada Publishing, a. s., pod značkou BAMBOOK
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 10 388. publikaci

Odpovědný redaktor Lukáš Záleský
Redakční úprava, Tereza Filinová
Návrh obálky, grafická úprava a sazba TypoText
První vydání, Praha 2026
Vytiskla tiskárna FINIDR, s.r.o., Český Těšín

© Grada Publishing, a. s., 2026
Text © Michal Vaněček, 2026
Ilustrace © Jiří Bernard, 2026

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude ***trestně stíháno****. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou* ***bez souhlasu nositele práv zakázány****.*

ISBN 978-80-271-8429-3 (pdf)
ISBN 978-80-271-5887-4 (print)

Obsah

U Poslední lucerny 5
Na Ztracené vartě 8
O zázračném zbohatnutí Mordechaje Maisela 12
O veletrhu v Lipsku 17
Jak měl vetešník Pinkas opici 26
Černínský palác a svobodní zednáři 31
O slivovici 35
O alchymistech a podvodnících 38
Pravda o golemovi 41
O králi a lazebnici Zuzaně 43
Příběh z podivuhodného spiritistického spolku 46
O Bočkovském domě 50
Hergetova cihelna a vodnický poklad 52
Pověst o Podskalské celnici 56
U Minuty: Pověst o pokladu a lupiči 59
Rottův dům: Historie obchodu a legend 63
Sixtův dům a Vavřincovo tajemství 66
O Sovových mlýnech 70
U Černého slunce: Pověst o temném domě 74
U České koruny: Příběh o lásce a zázraku 77
U Knoflíčků na Újezdě: Pověst o černém kočáru a záhadné paní 79
Jak byly zachráněny Emauzy 82
U Obrázku Panny Marie: Pověst o zázracích a záhadném obrazu 86
U Sklepa sv. Jana: Pověst o vínu, tajemných chodbách a osudu 90
U Tří divých mužů: Pověst o exotice a tajemství 93
U Tří sekyrek: Pověst o neklidném muži se sekyrou 98
Pověst o prokletí rotundy svatého Kříže 101

U Poslední lucerny

Zlatou uličku na Pražském hradě zná asi každý – je to možná ta nejslavnější ulička v Praze. A také nejnavštěvovanější. Ve středověku se jí skoro každý vyhýbal, v současnosti turisté stojí fronty, aby tudy mohli projít. Maličké domky v ní se zadní stěnou tisknou k hradbám, jako by je podpíraly. Anebo jako by hradby podpíraly ty domky. Možná se podepírají navzájem.

V době vlády císaře Rudolfa II. bydleli ve Zlaté uličce hradní střelci se svými rodinami. Mívali zlatem vyšívané uniformy a je docela možné, že právě podle toho dostala ulička svoje jméno.

Ovšem za Rudolfa II. zde byli ubytováni také jeho proslulí alchymisté, kteří se pokoušeli vyrobit zlato a elixír mládí. Dost možná že ulička dostala jméno právě podle těch kutilů.

Ale také je možné, že označení „zlatá“ bylo pouhopouhou ironií, protože tady nebyla zavedena kanalizace, a tak se uličkou líně valil veškerý odpad a splašky.

Když Josef II. na konci 18. století usoudil, že hradních střelců už není potřeba, celý strážní sbor rozpustil a domky lacino prodal. Tak se do nich nastěhovala zčásti pražská chudina a zčásti se staly útočištěm různých podivínů, věštkyň, kartářek, lučebníků a silozpytců, kteří uličce dodávali tajemnou atmosféru a nádech záhadnosti.

Později Zlatá ulička okouzlila umělce a spisovatele – v jednom domku zde dokonce celý rok psal slavný Franz Kafka.

Ale už v době vlády Rudolfa II. se tradovala jedna záhada. Dávno poté, co uličku opustili alchymisté a jiní podvodníci, si dům, kterému se říkalo U Poslední lucerny, najal neznámý stařec. Byl to podivín, nikdo nevěděl, odkud přišel, ale nedostatkem zjevně netrpěl. Nakoupil všemožné baňky, křivule a kahany a celé dny a noci doma cosi kutil. Z komína vycházely různobarevné provazce kouře a nezřídka se dveřmi linula ven podivná vůně nebo nevábný odér.

Když se někdo ze sousedů pokoušel nakouknout dovnitř a starce se optat, cože to provozuje, stařec buď nevrle odsekl, nebo začal cosi drmolit latinsky – když byl v dobré náladě.

Sousedy postupně opustila zvědavost a začali brát věci tak, jak jsou. Pokud zrovna nestoupal z komína dým s mimořádně odpudivým zápachem, přestali starce skoro vnímat.

Jednoho odpoledne se ale z domu U Poslední lucerny ozvalo hlasité volání, křik a úpění. Z okolních domků začali vybíhat jejich obyvatelé, kteří se běželi podívat, co se to děje. Podivínský stařec vyběhl ze dveří, spínal ruce a volal: „Heuréka, lidičky! Zlato, pravé zlato. Vyrobil jsem zlato! Našel jsem ho za branou do jiného světa!“

Pak přehodil výhybku a začal něco drmolit v různých světových jazycích. Když tu náhle vytřeštil oči, chytil se za srdce a skácel se k zemi. Pár lidí se k němu sklonilo, aby mu pomohli. Ale pak se samozřejmě našel první, který vykřikl: „Zlato!“ a vrhl se ke dveřím domku. Prohledat tak malý domek bylo otázkou chvilky, ale žádné zlato tam nenašli. Tak se opět vrátili ven, zjistili, že nebožák je mrtev a nechali ho pohřbít do chudinského hrobu. Úředníci dům zamkli, aby ho náhodou někdo nevykradl, než se znovu pronajme.

Tak uběhlo pár týdnů, když se v okolí Zlaté uličky objevil mladý muž, který vypadal jako šlechtic, a vyptával se, jestli náhodou někdo neviděl jeho otce. Lidé začali přikyvovat, že ano, že někdo podobný jeho popisu tady nějakou dobu opravdu bydlel. Ale to víte, fotografie tenkrát nebyla, podle popisu to mohl být skoro kdokoliv. Když ale mladíkovi začali vyprávět o pokusech jednoho starce, jeho tvář se rozzářila. „To musel být on,“ usoudil a pak jim začal vyprávět podivný příběh.

Jeho otec byl zámožný šlechtic, měli zámek v jižních Čechách. Mladík se oženil, měl rodinu, ale z otce

se stával podivín. Stále častěji se zamykal ve svém pokoji a něco prováděl s různými chemikáliemi a sestrojoval podivné přístroje. Nějakou dobu to nevadilo, ale když začal zamořovat zámek barevným kouřem a zápachem, došla rodině trpělivost a odvezli ho do nějakého ústavu, aby se vzpamatoval. Po návratu byl otec zachmuřený, bloumal bezcílně zámkem a nebyla s ním řeč. Jednoho dne zmizel a nemohli ho nikde najít. První stopu objevil jeho syn až zde. Posmutněl, když se dozvěděl, že otec zemřel. Požádal, zda by se mohl podívat do jeho domku, zda tam po něm nezůstala nějaká památka. Úředník ho ochotně pustil dovnitř a jen zabručel, ať to klidně vynosí všechno. Mladý šlechtic se přehraboval v lejstrech, kterým nerozuměl, přičichl k různým roztokům v baňkách, a nic z toho nechápal. Pak pod lejstry objevil nějaký divný strojek. Vypadal jako hodiny, ale byl mnohem složitější. Vzal ho do ruky a zvědavě otočil kličkou. Najednou se zablesklo a domek U Poslední lucerny nadobro zmizel.

„Kam se ten barák poděl?“ vyděšeně vykřikl úředník a dodal, že to zamručení o tom, ať si odnese všechno, nemyslel vážně. Teď tu stáli proti sobě, ale domek i strojek a vše ostatní bylo pryč. Na místě, kde stával dům, byla jen oprýskaná hradební zeď.

Od té doby se prý v určitý den a určitou hodinu na chvíli dům U Poslední lucerny objeví. Lze ho údajně spatřit jen za jistých nocí, jinak je na jeho místě pouze hradební zeď. Po překročení prahu tohoto domu prý poutník vkročí do oné druhé, mystické a literární Prahy, jež podle legend paralelně existuje jako „druhé město“ ve městě.

Tak pojďme, třeba je právě teď nastala ta správná chvíle! Vstoupíme do domku, který nás zanese do časů starých a trochu pozapomenutých pověstí.

Na Ztracené vartě

Mezi ulicemi Na Slupi a Ke Karlovu je Horská ulice. V dávných dobách pochopitelně vypadala úplně jinak než dnes a také se jinak jmenovala. Kdysi to byla ulička, kam neústil vchod žádného domu, lemovaly ji jen zadní zdi budov. Z jedné strany byla zeď ústavu choromyslných, pak zeď koželužské továrny zvané Goldšmídka. Tato ulice, které se neřeklo jinak než Na Ztracené vartě, byla jedinečná svou opuštěností a tajemností. Kdo nemusel, tak tudy v noci nešel. Jedině v dobách, kdy nahoře na hradbách střežila město armáda (proto také ten název Ztracená varta), chodívali tudy v noci vojáci doprovázející domů své milenky. Temná zákoutí uličky skýtala prostor k nerušeným rozhovorům o čemkoliv.

Někdy ale taková procházka skončila tragédií. Tradovalo se, že se v ulici občas zjevilo strašidlo v bílém hábitu, které se vrhalo na kolemjdoucí a na místě je zardousilo. Někdy našli zardoušeného ležet na místě, jindy beze stopy zmizel. Důkazem bylo jen naříkání dívky, která vojáka doprovázela a pořád dokola opakovala: „Strašidlo, strašidlo."

V Praze se šířila zvěst, že je zvláštní, že strašidlo zabíjí jenom vojáky. Zvláštní to bylo, leč nikoliv nevysvětlitelné. Tou ulicí totiž nikdo jiný než vojáci obvykle nechodil. No, a bylo to dávno, statistika neexistovala, takže to lidem připadalo podivné.

Místní se tou ulicí báli chodit, ale vojáci přece jen dali přednost možnostem, které skýtala temná zákoutí lákající k radovánkám, před neurčitým nebezpečím.

Až jednoho dne šel ulicí voják Bobr, který byl mimořádně fyzicky zdatný a mezi kolegy vojáky platil za obávaného rváče. Vedl si samozřejmě svou milou, kterých měl vzhledem ke své povaze a zdatnosti několik. Když vtom se zpoza zdi ústavu choromyslných vyhoupl stín a s ďábelským křikem šel vojákovi hned po krku. „Strašidlo!" vypísklo děvče a přitisklo se ke zdi. V Bobrovi v tu chvíli vzkypěla mužská pýcha a osm piv, které před chvílí vypil, a rozhodl se, že si před děvčetem v žádném případě nehodlá udělat ostudu.

„Já ti dám strašidlo, ty zmetku," pravil vcelku vyrovnaně a na nebohé strašidlo se vrhl. Chvíli to byl vyrovnaný zápas a Bobra napadlo, že na nehmotné strašidlo je to tedy pořádný pořez. Když strašidlo omdlelo, strhnul z něj bílý hábit. Žádné strašidlo. Z ducha se vyklubal slabomyslný zřízenec ústavu pro choromyslné Blahoslav Podmyš.

Podmyše do ústavu kdysi zavřeli, protože se u něj projevovaly podivné sklony – chtěl rdousit lidi. V ústavu se vzpamatoval, ale ne natolik, aby mohl být propuštěn. Byl tedy přeřazen do funkce zřízence a vedení ústavu mělo za to, že se chová náležitě. Nikdo však neměl povědomí o jeho nočních eskapádách, o tom, že v noci přelézá ústavní zeď a škrtí procházející vojáky. Ty útlejší přenesl přes zeď ústavu do zahrady, kde je s pomocí dalších choromyslných zakopal. Jejich uniformy a výzbroj skladoval v kotelně a těm, co mu pomáhali, sliboval, že až bude mít dostatek ukořistěné výstroje, sestaví z chovanců ústavu vlastní armádu a zahájí pražské povstání. Možná není překvapivé, že pro tento pozoruhodný nápad získal na straně slabomyslných značný počet příznivců.

Když voják Bobr donesl omráčeného Podmyše na vrátnici ústavu, zavládlo všeobecné zděšení a rozpoutalo se vyšetřování. Nejdřív nikdo nechtěl věřit tomu, že se tak choval člověk, v nějž vložil ústav důvěru. A považovali to i za technicky nemožné.

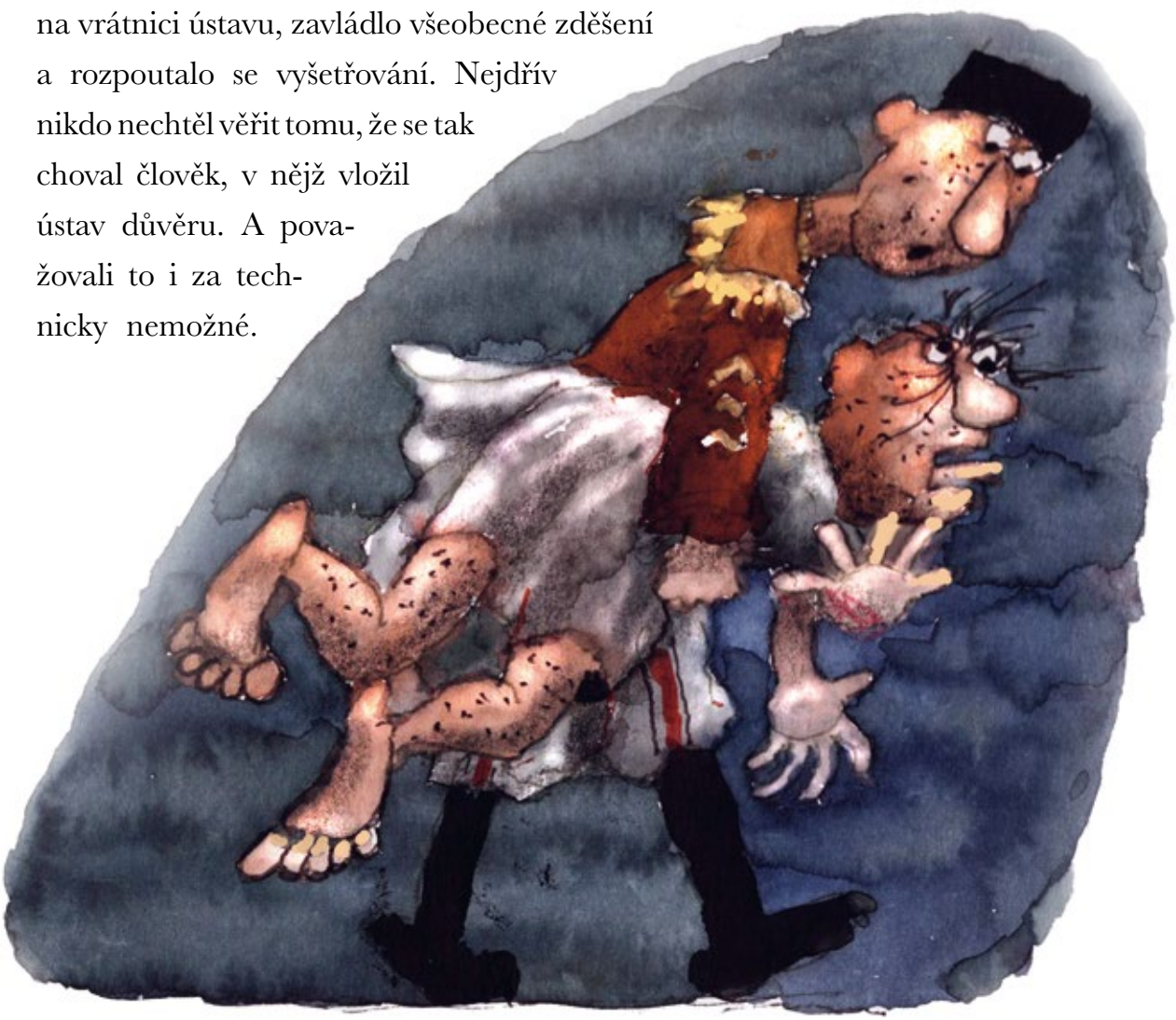

Ukázalo se ale, že Podmyš byl fyzicky velice zdatný a neměl problém s překonáním zdi ani s odnesením lehčích mrtvých vojínů do zahrady.

Při rekonstrukci událostí se Podmyš tvářil pobaveně a z úst mu vytékaly sliny. Soud tudíž shledal Podmyše nadále zcela slabomyslným, takže až do smrti neopustil brány ústavu, kde chtěl osnovat vojenské povstání.

A jak vypadá ulice Na Ztracené vartě dnes? Inu, najdete-li odvahu, můžete se jít do Horské ulice podívat!

O zázračném zbohatnutí Mordechaje Maisela

Původ velkého majetku se zdůvodňuje v historii různě. Někdy se může hodit takový úkaz vysvětlit zázrakem, který se posléze traduje jako pověst. Taková pověst se vypráví i o Mordechaji Maiselovi, který podle ní přišel k bohatství vskutku pozoruhodným způsobem.

To kdysi dávno primas, tedy nejvyšší volený představitel židovského Města pražského, jistý Jichak, cestoval z venkova do Prahy. Kočár s ním kodrcal a on už do tmy vyhlížel, kdy konečně zahlédne město pražské. Už už si myslel, že zahlédl první světla, ale uvědomil si, že jsou teprve na jakési lesní mýtině. Promnul si oči a přikázal zastavit. Na mýtině pobíhali nějací malí mužíčci s plnovousy. Přebírali a počítali nějaký veliký podklad a zlaťáky nakládali do pytlů. *Inu, co bych to byl za představeného, aby mě kopa zlata nechala klidným,* mihlo se Jichakovi hlavou, vystoupil z kočáru a vykročil k trpaslíkům. Oči mu přecházely z toho bohatství.

„Dobrý večer přeji," pozdravil, „a že jsem tak smělý, pro koho jsou určeny ty zlaťáky?"

„Pro tebe určitě ne!" odsekl jeden z pidimužů, aniž se na něj podíval.

Další trpaslík byl o něco sdílnější. Přistoupil k primasovi a upřeně se na něj zadíval. „Přijdeš na to, až provdáš dceru, pane," pravil pomalu.

Jichak z toho byl zmatený. Jeho dcera ještě neměla věk na vdávání, a trpaslíkově odpovědi proto ani za mák nerozuměl. Pak ho něco napadlo. Když je to celé takové začarované a tajemné, třeba si zlaťáčky opravdu najdou svého majitele.

Už to vypadalo, že Jichak z paseky odejde. Pak ale zašmátral v kapse a zeptal se: „Nemohl bych si vyměnit svoje tři zlaťáky za tři vaše? Víte, jen tak, na památku."

Mrňousové se po sobě podívali a pak pokrčili rameny. „Proč ne, vyměň si je."

Jichak sebral z hromady tři penízky a hodil na hromadu svoje. Pak se zlehka uklonil a vrátil do kočáru. *To musel být jen sen,* říkal si a v ruce žmoulal tři zlaťáky.

Následujícího dne zabalil jeden zlaťák do špinavého hadříku a pohodil ho před dveřmi svého domu. Oknem pak pozoroval, zda se něco bude dít. Čekal asi hodinu, až si pomyslel, že se zbláznil, a sám se svému počínání divil. Najednou přiběhl židovský chlapec v otrhaném oblečení. Opatrně se rozhlédl, pak popadl hadřík se zlaťákem a zmizel za rohem. Jichak jen zakroutil hlavou a říkal si, že to asi byla náhoda.

Druhý den ale pokus zopakoval. A stejně jako předešlého dne přiběhl stejný chlapec, popadl hadřík a zmizel. Když se tak stalo i třetí den, Jichak přemýšlel co dál. Pak po židovském Pražském městě rozhlásil, že se mu ztratily tři vzácné mince a že nálezce štědře odmění. Lidé si vesměs ťukali na čelo, kdo že by mu tak asi mohl mince vrátit. Jaké bylo ale Jichakovo překvapení, když se ve dveřích objevil otrhaný chlapec a s pláčem mu vracel dvě mince.

„Proč jsi ty zlaťáky ukradl?" udeřil na něj Jichak. „A kde je ten třetí?"

„Neukradl jsem je, pane, já… víte, tři noci po sobě se mi zdálo, že mám jít k tomuto domu a sebrat hadřík přede dveřmi. Poprvé jsem nevěděl, co v něm je. Hned ten první zlaťák jsem dal matce, abych jí pomohl v obchodě."

Ukázalo se, že chlapec je Mordechaj, syn chudého Žida Šaluma, který s manželkou provozoval nepříliš prosperující železářství.

Jichak si pomyslel, že když sen chlapce přivedl k těm mincím, že to asi bude on, ten vyvolený, za kterého jednou provdá dceru, a stane se majitelem toho ohromného pokladu. *S tím je potřeba něco udělat*, pomyslel si Jichak a přeměřil si otrhaného chlapce od hlavy k patě. Vzal ho za ruku. „Pojď, doveď mě k rodičům, a neboj se, nebudu tě trestat, pokusím se tvým rodičům pomoci."

Chlapec ho zavedl do železářství a Jichak měl k jeho rodičům delší proslov. Nabídl jim pomoc, aby se železářství vzpamatovalo. A chlapce že si vezme k sobě, bude se o něj starat a dá mu vzdělání, které by si jeho rodiče nemohli dovolit. Chlapec namítal, že matce musí pomáhat v obchodě a starého otce vodit do synagogy.

„Však on trefí," mávla rukou matka, „a já to tady taky nějak zvládnu." Uvědomila si výhodnost obchodu a nezaváhala.

Mladý Mordechaj tedy vyrůstal u Jichaka. Studoval a měl se k světu. Jichakova dcera se do něj časem zamilovala a Jichak to všemožně podporoval, až bylo nutné vystrojit svatbu.

Hned po svatbě popadl nedočkavý Jichak Mordechaje a zavedl ho na to místo v lese, kde tenkrát viděl skřítky. Několikrát ho tam zavedl a zoufale hledal poklad. Mordechajovi o tom nic neřekl, aby si náhodou nemyslel, že se jeho tchán pomátl. Mordechaj, neznaje podstatu tchánova počínání, si to ovšem myslel tím spíše. Motají se po lese a Jichak jako by něco hledal.

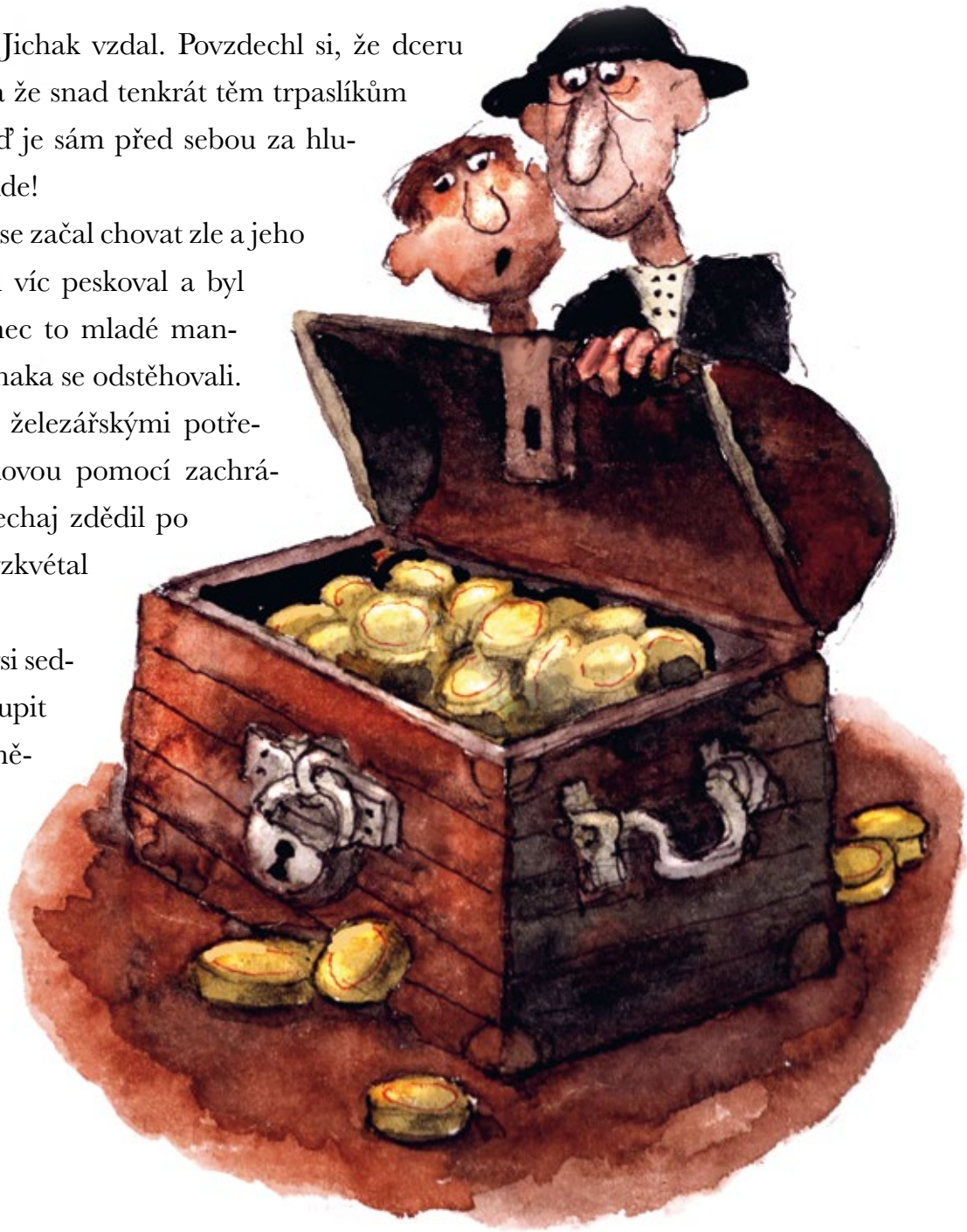

Asi po týdnu to Jichak vzdal. Povzdechl si, že dceru provdal za chudáka a že snad tenkrát těm trpaslíkům špatně rozuměl, a teď je sám před sebou za hlupáka. A bohatství nikde!

K Mordechajovi se začal chovat zle a jeho i svou dceru čím dál víc peskoval a byl k nim nevrlý. Nakonec to mladé manžele dopálilo a od Jichaka se odstěhovali. Dál vedli obchod se železářskými potřebami, který s Jichakovou pomocí zachránili a nyní ho Mordechaj zdědil po rodičích. Obchod vzkvétal a měli se dobře.

Jednou přijel jakýsi sedlák s povozem nakoupit kosy, srpy a další zemědělské potřeby. No, vykoupil Mordechajovi snad celý krám. Jenže když přišlo na vystavení účtu, zjistil sedlák,

že s sebou nemá dost peněz. Co teď? Mordechajovi navrhl, že mu dá do zástavy starou truhlu, kterou má na voze a na které je zrezlý zámek a on ji nedokáže odemknout. Ani už prý neví, co v ní vlastně je. Nechal by ji tu a zítra, a až přijede s penězi, tak si ji zase odveze.

Mordechajovi se to moc nezdálo, ale představa, že nakoupené věci budou ze sedlákova vozu zase přendávat zpátky do obchodu, se mu zamlouvala ještě méně. Přikývl tedy a těžkou truhlu odnesl dozadu do skladu.

Jenže minul zítřek, minul týden, a sedlák nikde. Po měsíci se Mordechaj rozhodl, že truhlu odemkne. Pro odborníka na věci železářské to byla hračka. Jaký byl jeho údiv, když zjistil, že truhla je plná zlaťáků!

Usoudil, že se o tuhle záhadu musí podělit se svým tchánem. Sice spolu nevycházeli zrovna dobře, ale Mordechaj zcela prakticky usoudil, že mu tchán třeba poradí, kde sedláka hledat.

Jichak přispěchal, a když to nadělení v truhle uviděl, pravil: „Koho bys hledal, ty bláznku? To je jistě ten poklad, o kterém mluvili trpaslíci. Ten sedlák, to byl jistě jeden z nich!“

Mordechaj namítal, že sedlák byl chlap jako hora, a málokterý trpaslík měří přes metr devadesát, ale čím déle o tom s Jichakem mluvili, tím více sám nabýval dojmu, že věci jsou tak, jak mají být.

Jak to bylo doopravdy, se už nedozvíme. Ale Mordechaj se stal mecenášem, nechal postavit ženské lázně, chudobinec a židovský sirotčinec. A samozřejmě také synagogu, která dodnes nese jeho jméno. Tradovalo se, že dokonce půjčoval peníze i marnotratnému císaři Rudolfovi II.

A jelikož Mordechaj dával peníze na dobročinné účely, nemohla vzniknout snad ani jiná pověst než taková, která vypráví o počestném původu jeho majetku.

O veletrhu v Lipsku

Tenhle podivný příběh se stal v Praze v roce 1765. Izákova manželka Sára měla bezmeznou důvěru k muži, který jí kdysi nahradil rodiče, celý život jí byl oporou a rádcem a pomáhal jí vést obchod s krajkami. Byl jím strýc Samuel, obchodník tělem i duší, zatímco její manžel Izák byl ňouma, který obchodu nerozuměl ani za mák a chodil se pouze s pozoruhodnou soustavností modlit do synagogy.

V obchodě však bylo jednou potřeba doplnit zboží, ale ani Sára, ani strýc Samuel nemohli sami odjet na veletrh do Lipska, aby tam nakoupili vše potřebné. Sára se musela starat o děti a strýc nemohl dobře chodit, protože mu na nohu spadla velká olejová lampa, a strýc musel ležet. Sára tedy došla k názoru, že nezbývá než vypravit na cestu svého nešikovného manžela. Vše důkladně promyslela a počínala si, jak alespoň myslela, co nejrozumněji. Izákovi kladla na srdce, aby byl co nejopatrnější. Peníze na nákupy zboží mu zašila do vesty, aby si je vyndal teprve tehdy, až bude poslední týden platit. Na cestu a drobnou útratu mu dala nevelký obnos v koženém váčku.

Rovněž mu dala přesnou adresu jejich obchodního partnera, Victora Meriana. Pro jistotu ho i přibližně nakreslila a připsala podrobný popis obchodníka, aby nedošlo k záměně. Zevrubně popsala i všechny druhy a kvality krajek, které má nakoupit, a pro jistotu Izákovi dala jejich vzorky. Pak mu kladla na srdce, že cena za krajky se dlouhodobě nemění, a stále je dvacet grošů za loket, takže není ani moc o čem smlouvat.

Izák si všechna tato bezpečnostní opatření a ponaučení vyslechl s vlídným úsměvem tichého odevzdání, jak se sluší na sebevědomého manžela.

Druhý den časně ráno, hned po bohoslužbě, se Izák dlouze rozloučil se ženou, strýcem i dětmi, a odcestoval směrem k Lipsku.

Je zvláštní, že v povaze lidí, zejména pak žen, je ztrpčovat si každý důležitý krok, který jsme učinili, zpětným přehodnocováním toho, jak by bylo lépe věc udělat jinak. Izákova Sára byla, přes všechnu svoji chytrost, v tomto oboru naprostou mistryní. Izák

nebyl snad ještě ani půl dne cesty od Prahy, a už spěchala za strýcem Samuelem se svými pochybnostmi.

„Jen si představ, strýčku," drmolila spěšně, „jak jsem postupovala nerozvážně. Vždyť jsem Izáka poslala do Lipska s celým naším jměním. Je to hodný a důstojný člověk, ale je to moula, který se v obchodě nevyzná líp než naše nejmladší dcera. Považ, když peníze ztratí nebo se nechá na trhu obalamutit, jak potom uživím děti, tebe, i toho troubu?"

„Pravda, pravda," zachmuřil se strýc, „ale nezoufej. Pamatuj na příběh rabína Akiba, který hlásal, že co Bůh činí, činí jen k našemu dobru. Jednou se Akib vydal na dalekou cestu. S sebou si vzal osla, aby mu nesl zavazadla, kohouta, aby se dal sníst, kdyby byla cesta delší, než předpokládal, a nakonec svíci, kterou zapaloval za tmy, aby mu dávala světlo. Jednoho dne dorazil zmožen únavou do nějaké vesnice, vyhledal hostinec a žádal večeři a nocleh. Ale bůhví proč, hostinský ho vyhodil. *Co Bůh činí, činí pro naše dobro,* opakoval si Akib, a za skrovného svitu svíce hledal v lese pěšinu. Najednou se ale zvedl vítr a svíci uhasil. Z křoví vyrazila divoká kočka a zabila a odnesla kohouta. A aby toho nebylo málo, za chvíli se vyvalil z křoví medvěd a zabil osla. Akib zůstal v lese potmě a osamocen. Jen si povzdechl a pomyslel si, že snad Bůh ví, co dělá. Přespal v lese, strachuje se o svůj život. Ráno se zoufale vydal k vesnici, odkud ho večer vyhodili, a doufal, že se nad ním slitují. Na místě ale zjistil, že v noci vesnici vyloupila a povraždila horda loupežníků. Ti se pak vydali z vesnice stejným směrem, jakým ji opustil Akib. Kdyby ho hostinský nevyhodil, byl by jistě po smrti. Svit svíce, kokrhání kohouta a hýkání osla ho mohlo prozradit loupežníkům. Shoda nešťastných okolností mu vlastně zachránila život."

„To je všechno hezké, strýčku," hluboce si povzdechla Sára, která si v duchu spočítala, že tento příběh slyší již po třicáté páté, „jenže já asi nejsem tak věřící, jako byl rabín Akib, takže nebudu mít klid, dokud se ten můj trouba z Lipska nevrátí."

A za necelý týden už bylo jasné, že Sára svého muže nepodceňovala zbytečně. Přišel od něj dopis, a protože Sára věděla, že dopis z Lipska putuje obvykle dva týdny, tušila, že je malér.

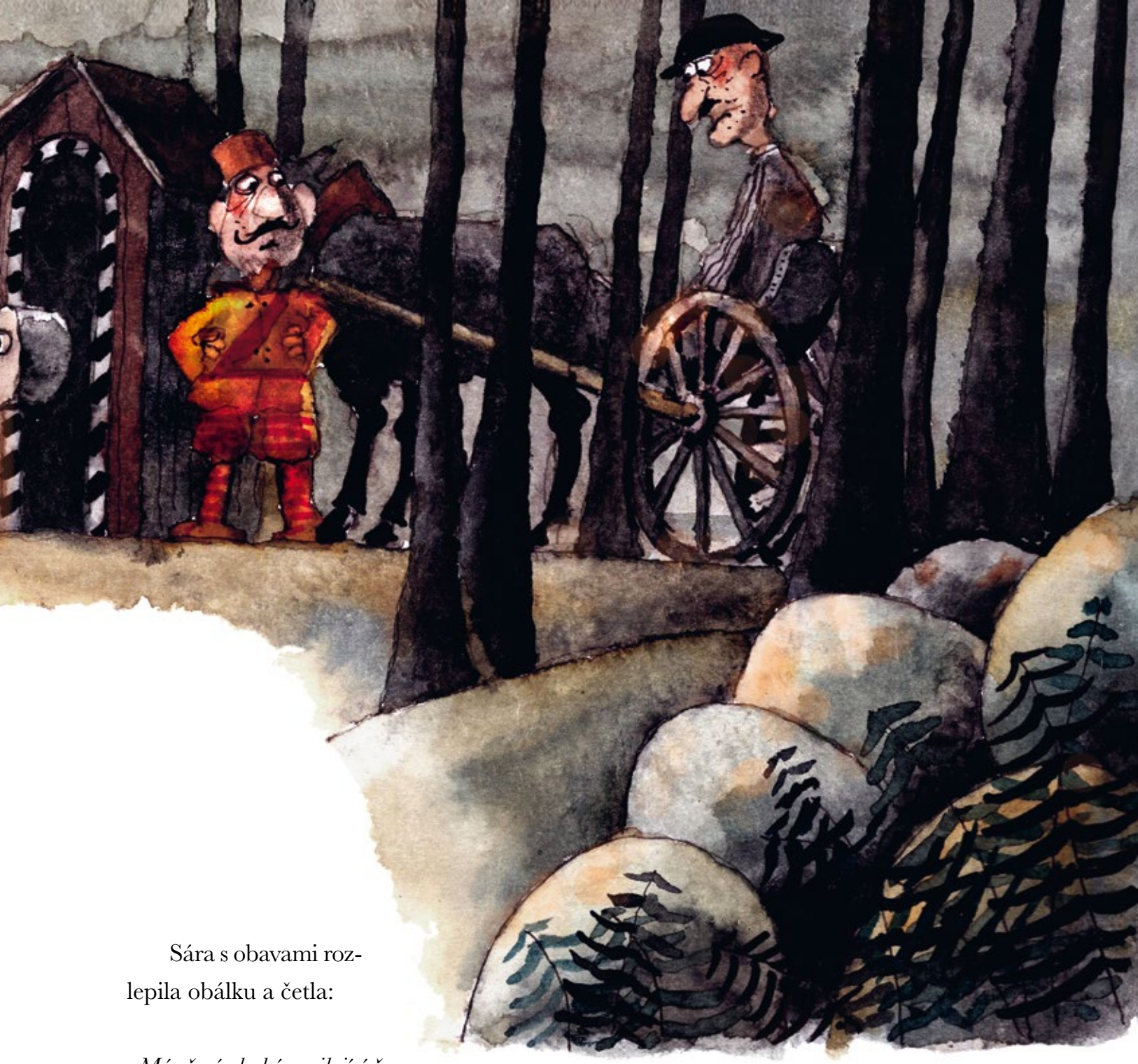

Sára s obavami rozlepila obálku a četla:

„Má věrná, drahá a milující ženo,
dávám ti tímto na vědomí, že jsem v pořádku dojel až na hranice. A jak se ukázalo, svůj cestovní pas jsem pravděpodobně nechal doma, asi leží u strýce na stolku vedle hodin. Vrátil jsem se proto do Teplic a bydlím u hostinského Birnbauma a je mi tu moc dobře. Buď tak dobrá, drahá Sáro, pošli mi ten pas, abych mohl dojet do Lipska. Dej pusu dětem i strýčkovi.

Tvůj Izák.“

Sára běžela za strýcem, dopis mu přečetla a podala mu ho, aby si ho i sám přečetl. Strýc pohlédl na stolek u hodin. „Je tu. Opravdu tu ten pas nechal."

Sára se pobaveně ušklíbla. „Máš pravdu, že co Bůh činí, dobře činí. Nebudu Izákovi pas posílat. Může se pěkně vrátit z Teplic domů. Když ještě doma vyvádí takové věci, co by ještě napáchal na veletrhu v Lipsku? Budeme žít holt rok z úspor, ono se nic nestane."

Strýc na ni chmurně pohlédl. „Je to vcelku dobrá myšlenka, Sáro. Jaká škoda, že je již neproveditelná. Přečti si poznámku na druhé straně dopisu."

Sára popadla dopis a četla: „Jestli pas doma neleží, nevadí. Celník na hranicích říkal, že když mu dám padesát zlatých, pustí mě i bez pasu. Ale mám vyhodit zbůhdarma padesát zlatých, když mi pas pošleš?"

„A tohoto člověka jsem poslala nakupovat zboží na lipský veletrh!" zaúpěla Sára. „On si vůbec neuvědomuje, že než mu pas dorazí a než dojede z Teplic do Lipska, bude už po veletrhu. Nanejvýš tam nakoupí zboží, které už nikdo nechce. Ale jestli mu ho nepošlu, zaplatí padesátku nějakému podvodníkovi na hranicích a pak bude mít v Sasku stejně problém, že nemá doklady. Bude z toho jen ostuda a ztráta."

„Uklidni se, Sáro," pravil strýc, „sama jsi před chvílí říkala, že co Bůh činí, dobře činí."

„Nejde mi do hlavy, jak z tohoto může vzejít něco dobrého," lamentovala Sára.

„Podívej, cestovní pas je důležitý doklad. Nemůžeš ho poslat poštou. Pošleš rychlého posla, ale řekneš mu, že nemusí spěchat. Stačí, aby dovezl Izákovi pas tak akorát, aby dojel do Lipska, když veletrh bude končit. Podívá se po Lipsku, nic nenakoupí, ale taky moc neutratí, jen cestovní výlohy. A všichni budou spokojeni."

Ten nápad se Sáře velice zalíbil. Izák jistojistě nebude chtít zaplatit padesát zlatých nějakému vyžírkovi na celnici, doufala. A i když nenakoupí, alespoň neutratí. Vybrala mimořádně pomalého posla, a ještě mu štědře zaplatila za větší zpomalení. Když se posel vrátil, přinesl povzbuzující zprávy. Izák se má dobře a je zdráv. Našel ho v hostinci, jak hraje s hospodským karty. Pravda, měl možnost si všimnout, že hostinský s převahou vyhrával. Ale sehnal Izákovi poměrně slušnou kolesku, aby se mohl dopravit i s pasem do Lipska.

Sára v duchu počítala: *Tak to je vynikající. Skutečně přijede na veletrh až poslední den. To se nemůže nic strašného stát. Jen aby moc neutratil. Ale hlavně už nic nenakoupí, a to je to podstatné.*

Nastaly dny dlouhého čekání. Až konečně se jednoho poledne objevil rozjařený Izák ve dveřích.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Zapomenuté pověsti pražské pro děti**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.